

Vybraná ustanovení školského zákona

System ASPI - stav k 19.11.2017 do částky 132/2017 Sb. a 36/2017 Sb.m.s. - RA1129
561/2004 Sb. - školský zákon - poslední stav textu

Vzdělávání cizinců a osob pobývajících dlouhodobě v zahraničí

§ 20 [\[Komentář WKI\]](#) [\[DZ\]](#)

(1) Občané Evropské unie a jejich rodinní příslušníci mají přístup ke vzdělávání a školským službám podle tohoto zákona za stejných podmínek.

(2) Osoby, které nejsou uvedeny v [odstavci 1](#), mají za stejných podmínek jako občané Evropské unie přístup:

a) k základnímu vzdělávání, včetně vzdělávání při výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy, pokud pobývají na území České republiky,

b) ke školnímu stravování a k zájmovému vzdělávání poskytovanému ve školském zařízení pro zájmové vzdělávání v pravidelné denní docházce, pokud jsou žáky základní školy, odpovídajícího ročníku střední školy nebo odpovídajícího ročníku konzervatoře,

c) ke střednímu vzdělávání a vyššímu odbornému vzdělávání, včetně vzdělávání při výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy, pokud pobývají oprávněně na území České republiky,

d) k předškolnímu vzdělávání, základnímu uměleckému vzdělávání, jazykovému vzdělávání a ke školským službám podle tohoto zákona, pokud mají právo pobytu na území České republiky¹³⁾ na dobu delší než 90 dnů^{13a)}, popřípadě pokud jsou osobami oprávněnými pobývat na území České republiky za účelem výzkumu^{13b)}, azylanty, osobami požívajícími doplňkové ochrany^{13c)}, žadateli o udělení mezinárodní ochrany^{13d)} nebo osobami požívajícími dočasné ochrany^{13e)}.

(3) Osoby uvedené v [odstavci 2 písm. c\)](#) a [d\)](#) se stávají dětmi, žáky nebo studenty příslušné školy nebo školského zařízení za podmínek stanovených tímto zákonem, pokud řediteli školy nebo školského zařízení prokáží nejpozději při zahájení vzdělávání nebo poskytování školských služeb oprávněnost svého pobytu na území České republiky. Oprávněnost pobytu na území České republiky se prokazuje dokladem podle zvláštního právního předpisu^{13f)}.

(4) Osobám, které získaly předchozí vzdělání ve škole mimo území České republiky se při přijímacím řízení ke vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách promíjí na žádost přijímací zkouška z českého jazyka, pokud je součástí přijímací zkoušky. Znalost českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání v daném oboru vzdělání, škola u těchto osob ověří rozhovorem. Osoby, které se vzdělávaly alespoň 4 roky v přecházejících 8 letech před příslušnou zkouškou ve škole mimo území České republiky, mají právo na úpravu podmínek a způsobu konání zkoušky ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura u společné části maturitní zkoušky tak, aby byla zachována rovnost přístupu ke vzdělání. Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem podrobnosti.

(5) Pro žáky, kteří jsou dětmi osoby se státní příslušností jiného členského státu Evropské unie, a kteří na území České republiky, kde taková osoba vykonává nebo vykonávala pracovní činnost v základním pracovněprávním vztahu nebo samostatně výdělečnou činnost, nebo na území České republiky studuje, anebo získala právo pobytu na území České republiky z jiného důvodu¹³⁾ dlouhodobě pobývají a kteří plní povinnou školní docházku podle tohoto zákona, zajistí krajský úřad příslušný podle místa pobytu žáka ve spolupráci se zřizovatelem školy

a) bezplatnou přípravu k jejich začlenění do základního vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám těchto žáků,

b) podle možností ve spolupráci se zeměmi původu žáka podporu výuky mateřského jazyka a kultury země jeho původu, která bude koordinována s běžnou výukou v základní škole.

(6) Krajský úřad vykonává činnosti uvedené v [odstavci 5 písm. a\)](#) i pro ostatní cizince.

(7) Krajský úřad zajistí přípravu pedagogických pracovníků, kteří budou uskutečňovat vzdělávání podle [odstavce 5](#).

(8) Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem formu, obsah a organizaci bezplatné přípravy podle [odstavce 5 písm. a\)](#).

---

13) Zákon č. [326/1999 Sb.](#), o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

13a) [Čl. 10 písm. b\)](#) směrnice Rady [2004/81/ES](#) ze dne 29. dubna 2004 o povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou oběťmi obchodování s lidmi nebo obdrželi pomoc k nedovolenému přistěhovalectví a kteří spolupracují s příslušnými orgány.

13b) [Čl. 12](#) směrnice Rady [2005/71/ES](#) ze dne 12. října 2005 o zvláštním postupu pro přijímání státních příslušníků třetích zemí pro účely vědeckého výzkumu.

13c) [Čl. 23 odst. 2](#) a [čl. 27](#) směrnice Rady [2004/83/ES](#) ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní

ochranu, a o obsahu poskytované ochrany.

13d) [Čl. 10 odst. 1](#) směrnice Rady [2003/9/ES](#) ze dne 27. ledna 2003, kterou se stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl.

13e) [Čl. 14 odst. 1](#) směrnice Rady [2001/55/ES](#) ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími.

Zákon č. [221/2003 Sb.](#), o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů.

13f) Zákon č. [326/1999 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. [325/1999 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. [221/2003 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů.

Přijímání ke vzdělávání ve střední škole

§ 59 [\[Komentář WK\] \[DZ\]](#)

Podmínky přijetí ke vzdělávání ve střední škole

(1) Ke vzdělávání ve střední škole lze přijmout uchazeče, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před splněním povinné školní docházky, pokud tento zákon nestanoví jinak, a kteří při přijímacím řízení splnili podmínky pro přijetí prokázáním vhodných schopností, vědomostí, zájmů a zdravotní způsobilosti.

(2) O přijetí uchazeče ke vzdělávání ve střední škole rozhoduje ředitel této školy.

§ 60 [\[Komentář WK\]](#)

Organizace přijímacího řízení

(1) Přijímací řízení do prvního ročníku oborů středního vzdělání se uskutečňuje v jednotlivých kolech vyhlášených ředitelem školy; ředitel školy je povinen vyhlásit nejméně jedno kolo přijímacího řízení. První kolo přijímacího řízení vyhláší ředitel školy do 31. ledna, není-li dále stanoveno jinak; způsob vyhlášení dalších kol přijímacího řízení je stanoven prováděcím právním předpisem. V případě zápisu školy nebo oboru vzdělání do školského rejstříku po 31. lednu může ředitel školy vyhlásit první kolo přijímacího řízení v jiném termínu, nejpozději však do 31. srpna.

(2) Ředitel školy stanoví pro jednotlivá kola přijímacího řízení

a) jednotná kritéria přijímání do oboru vzdělání a formy vzdělávání a způsob hodnocení jejich splnění,

b) předpokládaný počet přijímaných uchazečů do oboru vzdělání a formy vzdělávání.

(3) Ředitel školy může stanovit pro přijímací řízení

a) školní přijímací zkoušku, přičemž stanoví pro první kolo přijímacího řízení dva termíny konání zkoušky,

b) jednotná kritéria a předpokládané počty přijímaných uchazečů pro přijímání ke vzdělávání v různých zaměřeních školního vzdělávacího programu.

(4) Informaci o skutečnostech podle [odstavců 2 a 3](#) zveřejní ředitel školy pro první kolo přijímacího řízení do 31. ledna a pro další kola přijímacího řízení nejpozději k datu vyhlášení příslušného kola přijímacího řízení. Informace musí být zveřejněna způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(5) V přijímacím řízení v oborech vzdělání s maturitní zkouškou se koná vždy jednotná přijímací zkouška z českého jazyka a literatury a z matematiky (dále jen "jednotná zkouška"), není-li dále stanoveno jinak. Možnost stanovit pro přijímací řízení zároveň školní přijímací zkoušku tím není dotčena.

(6) Při přijímacím řízení do zkráceného studia pro získání středního vzdělání s maturitní zkouškou podle [§ 85](#) se jednotná zkouška nekoná.

§ 60a [\[Komentář WK\]](#)

Přihláška

(1) Přihlášku ke vzdělávání ve střední škole podává uchazeč řediteli střední školy. Za nezletilého uchazeče podává přihlášku zákonný zástupce. U uchazečů s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou může v nezbytných případech podat přihlášku ředitel příslušného školského zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, přičemž o podání přihlášky bezodkladně informuje zákonného zástupce uchazeče. V případě nezletilého uchazeče je náležitostí přihlášky také souhlas uchazeče s jejím podáním.

(2) Přihláška se podává na tiskopisu, který stanoví ministerstvo a zveřejní jej způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(3) Součástí přihlášky jsou doklady stanovené prováděcím právním předpisem, včetně posudku o splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazeče pro daný obor vzdělání, pokud je stanovena.

(4) Pro první kolo přijímacího řízení může uchazeč podat nejvýše dvě přihlášky. Pokud uchazeč podává dvě přihlášky, uvede na každé přihlášce také údaj o škole a oboru vzdělání, kam podává druhou přihlášku.

(5) Uchazeč odevzdá řediteli střední školy přihlášku pro první kolo přijímacího řízení do 1. března.

(6) V případě uchazečů o přijetí do oborů vzdělání s maturitní zkouškou předává údaje z přihlášky škola Centru pro zjišťování výsledků vzdělávání (dále jen "Centrum") do 10 dnů po termínu stanoveném v [odstavci 5](#) způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem.

§ 60b [\[Komentář WK\]](#)

Obsah a forma přijímacích zkoušek

(1) Přijímací zkoušky ověřují předpoklady uchazeče ke vzdělávání. Přijímací zkoušky v prvním kole přijímacího řízení se pro obory vzdělání s maturitní zkouškou konají v pracovních dnech v období od 12. dubna do 28. dubna; pro ostatní obory vzdělání se konají v pracovních dnech v období od 22. dubna do 30. dubna. Obsah a forma přijímací zkoušky odpovídají rámcovému vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání.

(2) Jednotná zkouška se skládá z písemného testu ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura a písemného testu ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace. Způsob zadávání, délku trvání a kritéria hodnocení jednotné zkoušky a podmínky organizace jednotné zkoušky stanoví prováděcí právní předpis.

(3) Přípravu zadání testů jednotné zkoušky, jejich distribuci a zpracování a hodnocení výsledků testů zajišťuje Centrum. Na zadání testů jednotné zkoušky jako informaci veřejně nepřístupnou se vztahuje obdobně [§ 80b](#). Ministerstvo je správcem registru uchazečů o vzdělávání v oborech vzdělání se stanovenou jednotnou zkouškou; Centrum je zpracovatelem tohoto registru. Registr obsahuje za účelem identifikace uchazeče jeho rodné číslo, a nebylo-li rodné číslo přiděleno, jméno, příjmení a datum narození uchazeče.

(4) U uchazečů se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy podle vyjádření školského poradenského zařízení, které uchazeč doloží k přihlášce, o upůsobení podmínek pro konání jednotné zkoušky.

(5) Cizinci, na které se vztahuje [§ 20 odst. 4](#), nekonají na žádost jednotnou zkoušku ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Povinnost školy ověřit rozhovorem znalost českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání v daném oboru vzdělání, není dotčena. V rámci kritérií podle [§ 60 odst. 2 písm. a\)](#) stanoví ředitel školy způsob hodnocení jednotné zkoušky cizinců podle věty první.

(6) Obsah a formu školní přijímací zkoušky stanovuje ředitel školy.

§ 60c

Organizace přijímacích zkoušek

(1) Jednotná zkouška se koná v prvním kole přijímacího řízení, a to v termínu, který stanoví ministerstvo do 30. září předchozího kalendářního roku a který zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup. Každý uchazeč může písemný test ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura a písemný test ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace přijímacího řízení konat dvakrát, v prvním stanoveném termínu ve škole uvedené na přihlášce v prvním pořadí, ve druhém stanoveném termínu ve škole uvedené na přihlášce ve druhém pořadí, nebo ve škole uvedené uchazečem podle [§ 62 odst. 7](#) věty druhé. Termíny konání jednotné zkoušky se stanoví odlišně jednak pro nižší stupeň šestiletého a osmiletého gymnázia, jednak pro ostatní obory vzdělání s maturitní zkouškou a jejich formy vzdělávání.

(2) Pokud ředitel školy rozhodl o konání školní přijímací zkoušky, zašle uchazečům pozvánku k jejímu konání nejpozději 14 dní před termínem konání této zkoušky.

(3) Uchazeč, který se pro vážné důvody k řádnému termínu přijímací zkoušky nedostavil a svoji neúčast písemně nejpozději do 3 dnů omluvil řediteli školy, ve které ji měl konat, koná zkoušku v náhradním termínu. V tomto náhradním termínu koná zkoušku i nezletilý uchazeč a uchazeč s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou, který se pro vážné důvody k řádnému termínu přijímací zkoušky nedostavil a jeho neúčast omluvil písemně nejpozději do 3 dnů řediteli školy zákonný zástupce tohoto uchazeče, popřípadě ředitel příslušného školského zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy. Náhradní termín jednotné zkoušky stanoví a zveřejní ministerstvo způsobem podle [odstavce 1](#) věty první, náhradní termín školní přijímací zkoušky stanoví uchazeči ředitel školy; přijímací zkouška v náhradním termínu se koná nejpozději do 1 měsíce po termínu konání řádné přijímací zkoušky. Stejný termín pro konání přijímací zkoušky v jiném oboru vzdělání nebo jiné škole není důvodem stanovení náhradního termínu konání zkoušky.

(4) Pro první kolo přijímacího řízení na jeden obor vzdělání konané v rámci jedné školy nelze školní přijímací zkoušku vykonat ve více různých termínech, ve kterých se zkouška koná.

§ 60d

Hodnocení výsledků přijímacího řízení

(1) Ředitel školy hodnotí splnění kritérií přijímacího řízení uchazečem podle

a) hodnocení na vysvědčeních z předchozího vzdělávání,

- b) výsledků jednotné zkoušky, pokud je součástí přijímacího řízení,
- c) výsledků školní přijímací zkoušky, je-li stanovena,
- d) případně dalších skutečností, které osvědčují vhodné schopnosti, vědomosti a zájmy uchazeče.

(2) Hodnocení jednotné zkoušky se na celkovém hodnocení splnění kritérií přijímacího řízení uchazečem podílí nejméně 60 %; v případě přijímacího řízení do oboru vzdělání Gymnázium se sportovní přípravou nejméně 40 %. Uchazeči se do celkového hodnocení započítává lepší výsledek písemného testu ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura a písemného testu ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace. Centrum zpřístupňuje hodnocení uchazeče příslušné střední škole, na níž se uchazeč hlásí k přijetí do prvního ročníku středního vzdělávání, nejpozději do 28. dubna. Další hodnocení splnění kritérií stanoví ředitel školy. Ředitel školy může v rámci kritérií pro přijetí stanovit hranici úspěšnosti v jednotné zkoušce nebo školní přijímací zkoušce, které musí uchazeč dosáhnout jako nezbytné podmínky pro přijetí.

(3) Podle výsledků dosažených jednotlivými uchazeči při přijímacím řízení stanoví ředitel školy jejich pořadí. Pokud splní kritéria přijímacího řízení více uchazečů, než kolik lze přijmout, rozhoduje jejich pořadí podle výsledků hodnocení kritérií přijímacího řízení.

§ 60e

Rozhodnutí o přijetí a doručování rozhodnutí

(1) Ředitel školy v případě oborů vzdělání s maturitní zkouškou ukončí hodnocení do 2 pracovních dnů po zpřístupnění hodnocení uchazeče Centrem a zveřejní seznam přijatých uchazečů. V případě ostatních oborů vzdělání ukončí ředitel školy hodnocení do 2 pracovních dnů po dni konání přijímací zkoušky podle [§ 60b odst. 1](#) a zveřejní seznam přijatých uchazečů. Nepřijatým uchazečům nebo zákonným zástupcům nepřijatých nezletilých uchazečů ředitel doručí rozhodnutí o nepřijetí. Ředitel školy dále zveřejní výsledky hodnocení prvního a posledního přijatého uchazeče v anonymizované podobě.

(2) Pokud se jednotná zkouška ani školní přijímací zkouška v prvním kole přijímacího řízení nekoná, zveřejní ředitel školy seznam přijatých uchazečů a nepřijatým uchazečům nebo zákonným zástupcům nepřijatých nezletilých uchazečů odešle rozhodnutí o nepřijetí v termínu od 22. dubna do 30. dubna.

(3) Odvolání uchazeče proti rozhodnutí ředitele školy o výsledku přijímacího řízení lze podat ve lhůtě 3 pracovních dnů ode dne doručení rozhodnutí.

§ 60f

Další kola přijímacího řízení

(1) Ředitel školy k naplnění předpokládaného stavu žáků může vyhlásit další kola přijímacího řízení, přičemž postupuje obdobně jako v prvním kole, s výjimkou povinnosti stanovit dva termíny školní přijímací zkoušky.

(2) V rámci hodnocení výsledků přijímacího řízení může ředitel školy zohlednit výsledky jednotné zkoušky; současně určí náhradní způsob hodnocení v případě uchazečů, kteří jednotnou zkoušku nekonali.

(3) Školní přijímací zkouška se koná nejdříve 14 dní po vyhlášení příslušného kola přijímacího řízení. Pozvánku ke školní přijímací zkoušce zašle ředitel školy uchazeči nejpozději 7 pracovních dnů před termínem konání této zkoušky.

(4) Pokud ředitel školy vyhlásí další kola přijímacího řízení, oznámí neprodleně krajskému úřadu počet volných míst v jednotlivých oborech vzdělání a formách vzdělávání. Krajský úřad neprodleně zveřejní přehled středních škol s údaji o počtu volných míst v jednotlivých oborech vzdělání a formách vzdělávání, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 78

Společná část maturitní zkoušky

(1) Zkušebními předměty společné části maturitní zkoušky jsou

- a) český jazyk a literatura,
- b) cizí jazyk, který si žák zvolí z nabídky stanovené prováděcím právním předpisem; žák může zvolit pouze takový cizí jazyk, který je vyučován ve škole, jíž je žákem, a
- c) matematika, v případě oborů, které jsou stanoveny v nařízení vlády.

(2) Povinné zkoušky společné části maturitní zkoušky tvoří zkušební předměty podle [odstavce 1](#).

(3) Zkouška ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura a zkouška ze zkušebního předmětu cizí jazyk se skládají z dílčích zkoušek konaných

- a) formou didaktického testu,

b) formou písemné práce a

c) ústní formou před zkušební maturitní komisí.

(4) Zkouška ze zkušebního předmětu matematika se koná formou didaktického testu. Didaktickým testem se pro potřebu tohoto zákona rozumí písemný test, který je jednotně zadáván a centrálně vyhodnocován, a to způsobem a podle kritérií stanovených prováděcím právním předpisem.

(5) Žák se může ve společné části dále přihlásit až ke dvěma nepovinným zkouškám z předmětů podle [odstavce 1 písm. b\)](#) a [c\)](#).

(6) Vláda stanoví nařízením obory vzdělání, v nichž je matematika zkušebním předmětem společné části maturitní zkoušky.

§ 78a

(1) Rozsah vědomostí a dovedností, které mohou být ověřovány zkouškami společné části maturitní zkoušky, stanoví ministerstvo v katalogích požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky (dále jen „katalog“) pro příslušný zkušební předmět. Katalogy ministerstvo zveřejní vždy nejpozději 48 měsíců před termínem konání zkoušek způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(2) Zkoušky a dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou didaktického testu a písemné práce jsou neveřejné. Účast je povolena žákům konajícím zkoušku, pedagogickému pracovníkovi pověřenému funkcí zadavatele zkoušky (dále jen „zadavatel“), školnímu maturitnímu komisaři (dále jen „komisař“), řediteli školy a školním inspektorům České školní inspekce. V případě žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je povolena též účast osob zajišťujících asistenci nebo službu tlumočení do znakového jazyka nebo do dalších komunikačních systémů, a to za podmínek stanovených prováděcím právním předpisem.

(3) Dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky konané ústní formou jsou veřejné.

(4) Dílčí zkoušky konané formou didaktického testu a ústní formou může žák konat, pokud úspěšně ukončil poslední ročník středního vzdělávání.

(5) Před konáním každé ze zkoušek společné části maturitní zkoušky je žák povinen předložit zadavateli nebo předsedovi zkušební maturitní komise svůj průkaz totožnosti opatřený fotografií. Nepředložení průkazu totožnosti nebo důvodné pochybnosti o totožnosti žáka, který jej předkládá, mohou být důvodem pro nepřipuštění žáka ke zkoušce. Důvody nepřipuštění žáka ke zkoušce zaznamená zadavatel nebo předseda zkušební maturitní komise v protokolu o maturitní zkoušce.

(6) Žák vykoná úspěšně společnou část maturitní zkoušky, pokud úspěšně vykoná všechny povinné zkoušky, ze kterých se skládá společná část maturitní zkoušky.